

การประยุกต์หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการ ถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสุงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

An Application of Threefold Training for therapy of patients who
believe in the domination of occult, Ban Mai Santi,
Sung Noen district, Nakhonratchasima province

แม่ชีปณทิตาภา เนตรน้อย

แม่ชีประครอง งามชัยภูมิ, นิพล อินนอก

Mae Chee Panthitapa Netnoi

Mae Chee Prakrong Ngamchaiyaphum, Niphon Innok

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยฯ

Mahamakut Buddhist University, Mahapajapati Buddhist College

Corresponding Author, E- mail: thanyamarth@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและอธิบายการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสุงเนิน จังหวัดนครราชสีมา 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาของผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย 3) จัดทำคู่มือการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย โดยการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ป่วยและคณะผู้ทำการบำบัดของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสุงเนิน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 90 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสยคณะผู้ทำการบำบัดจะให้ผู้ป่วยรักษาศีล สวดมนต์ ฟังธรรมคำสอน นั่งสมาธิและทำกิจกรรมทางศาสนา จัดกิจกรรมที่ให้ผู้ป่วยได้แสดงออกหรือนำเสนอกลุ่มผู้ป่วยด้วยกัน โดยทำกิจกรรมครั้งละ 9 วัน จำนวน 3 ครั้งติดต่อกัน 2) ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา มี 4 ประการคือ ปัจจัยด้านความอดทน ปัจจัยด้านความเพียรพยายาม ปัจจัยด้านความเชื่อเลื่อมใส ปัจจัยด้านความเข้าใจในหลักธรรมทางพุทธศาสนา 3) คู่มือการปฏิบัติ

ตนตามหลักไตรสิกขา ในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ความรู้เรื่องไตรสิกขาตามหลักของพระพุทธศาสนา ส่วนที่ 2 การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ส่วนที่ 3 เป็นภาพประกอบและคำอธิบายการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย

คำสำคัญ : การประยุกต์, การบำบัด, หลักไตรสิกขา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the application of The Threefold Training to cure the patients believing in black magic domination in Banmaisanti Community, Soongnern District, Nakhon Ratchasima. 2) to analyze factors supporting the Threefold Training practice and 3) to produce a handbook on applying the Threefold Training in curing the patients believing in black magic. This research was a combination of the empirical analysis and qualitative research. The number of the population was 90 from the patients and the therapeutic personnel of Banmaisanti Community, Soongnern District, Nakhon Ratchasima.

Results: 1) In treating the patients believing in the black magic domination, the patients were to observe the precepts, chant prayers, listen to the sermon, practice meditation and participate in religious activities among the patients. These activities were arranged for 9 days, 3 times in a row. 2) Four factors supporting the Threefold Training practice are patience, perseverance, faith, and understanding Buddhist moral principles. 3) The handbook on applying the Threefold Training for the remedy of the patients consists of 3 parts : Part 1 Threefold Training in Buddhism, Part 2 Threefold Training Application for curing patients, and Part 3 Illustrations and description of Threefold Training ifor curing patients.

Keywords: Application, Curing, Threefold Training

บทนำ

ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประชาชนคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพทั้งสุขภาพกายและจิตใจ ทำให้คนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสุขภาพ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากอาหารและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลง ที่สำคัญเป็นผลมาจากความเครียดในการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบัน ถึงแม้ว่าความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมถึงทางการแพทย์สมัยใหม่จะมีความเจริญเป็นอย่างมาก แต่แนวโน้มของการเกิดโรคต่างๆ ก็ยังคงมีจำนวนสูงขึ้น การแพทย์ในยุคปัจจุบันจึงเริ่มให้ความสำคัญกับเรื่องของจิตใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักในพระพุทธศาสนาที่ว่าหากมีจิตใจที่เข้มแข็งสุขภาพด้านร่างกายก็ดีไปด้วย และแบ่งการเจ็บป่วยออกเป็น 2 ประเภท คือ การเจ็บป่วยทางกายและเจ็บป่วยทางใจ การเจ็บป่วยเป็นปัญหาที่นำความทุกข์มาสู่มนุษย์และเป็นความทุกข์ที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ เมื่อเกิดขึ้นกับบุคคลใดแล้วบุคคลนั้นย่อมจะต้องแสวงหาวิธีการบำบัดรักษาที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคมนั้นๆ โดยส่วนมากไปปรึกษากับแพทย์แผนปัจจุบัน แต่ก็มีบางคนบางกลุ่มรักษาการเจ็บป่วยด้านจิตใจด้วยธรรมโอสธ (พระมหาปองปริดา ปรีบุญโณ, 2545: 35)

ผู้ป่วยหลายรายที่เข้ารับการรักษากับแพทย์แผนปัจจุบันอาการก็ยังไม่ดีขึ้น เช่น บางคนมีอาการปวดขาเหมือนมีอะไรมาแทงที่ขา ปวดมาก ปวดจนบวมเขียวและรู้สึกปวดเหมือนเนื้อจะแตกและไม่สามารถเดินได้ บางคนมีอาการเจ็บป่วยขึ้นมาเอง นอนไม่ได้ ทานข้าวไม่ได้ ปวดท้องเหมือนมีคนมาบิดไส้ไปหาหมอก็ตรวจไม่พบโรค ตัวสั่นจนควบคุมตนเองไม่ได้ เจ็บหน้าอก หายใจไม่ออก นอนไม่หลับ ไปหาหมอก็ตรวจไม่พบโรค ทุกอย่างปกติดี มีใบหน้าที่หมองคล้ำ ไม่สดใส ปวดหัว เวียนหัว พบเจอเงาดำตามตัวตลอด กินอาหารมากผิดปกติ กินเท่าไรก็ไม่อิ่ม อยากกินไก่อดิบ เลือดสด บางรายเป็นโรคหลายโรคพร้อมๆ กัน พอรักษาโรคนี้หายดีขึ้นแล้วก็เป็นโรคอื่นๆ อีกกินยาอะไรก็ไม่หาย (ศศิธร เขมาภิรัตน์, 2549: 60) ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ทุกคนต่างแสวงหาวิธีการรักษาเพื่อให้ตนเองพ้นจากความทุกข์ทรมาน โดยเฉพาะเพื่อให้รอดพ้นจากความตาย ใครแนะนำว่าหมอที่ไหนดีก็จะไปปรึกษา มีผู้ป่วยหลายรายมีความเชื่อในเรื่องคุณไสยคิดว่าอาการป่วยของตนเองเกิดจากการถูกคุณไสย จึงไปหาหมอรักษาทางคุณไสยเป็นเหตุทำให้ต้องสูญเสียทรัพย์สินเงินทองและเกิดปัญหาชีวิตมากมาย บางคนถึงกับหมดตัวเพราะขายสมบัติที่ดินมีอยู่เพื่อบำบัดรักษา (วิโรจน์ นาคชาติ, 2547: 8)

วัดใหม่สันติเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในชุมชนบ้านใหม่สันติ มีผู้มารักษาศิลปปฏิบัติธรรมที่วัดจำนวนมาก บุคคลเข้ามาเพื่อแสวงบุญกุศล มีการให้ทาน รักษาศีล ปฏิบัติธรรมอย่างธรรมดาทั่วไป แต่บางกลุ่มเข้ามาเพราะมีความทุกข์กายและทุกข์ใจ บางคนเข้า

มาเพราะความเจ็บป่วยโดยไปให้แพทย์ตรวจและเพื่อทำการรักษาแต่ไม่พบโรค ไปหาหมอหลายแห่งเพื่อทำการรักษาแพทย์ก็วินิจฉัยในลักษณะเดียวกันคือไม่พบโรคใดๆ บางรายมีอาการหวาดกลัว บ่นเพื่อ ไม่รู้จักตนเอง ทำสิ่งต่างๆโดยไม่รู้สีกตัว มีผู้ป่วยหลายรายมีความเชื่อว่าตนเองถูกคุณไสย ไปรักษาด้านคุณไสยกับหลายแห่งแต่ก็ไม่หาย จึงเข้ามาในชุมชนบ้านใหม่สันติ เพื่อขอทำการบำบัดรักษา ซึ่งคณะผู้บำบัดก็ให้บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติตนโดยนุ่งขาวห่มขาว ทำบุญ รักษาศีล ปฏิบัติธรรมและปฏิบัติตามกิจกรรมของชุมชนอยู่ระยะหนึ่ง (ขึ้นอยู่กับอาการของผู้ป่วย) หลังจากนั้นอาการของผู้ป่วยเหล่านั้นก็จะดีขึ้น คณะผู้บำบัดจึงให้ผู้ป่วยกลับไปปฏิบัติตนที่บ้านเป็นระยะ เมื่ออาการยังไม่ดีขึ้นก็กลับมาเข้ารับการบำบัดต่อ ซึ่งกิจกรรมหรือวิธีการบำบัดผู้ป่วยของชุมชนบ้านใหม่สันตินั้น เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา เมื่อผู้ป่วยเข้ารับการบำบัดตามกิจกรรมของชุมชนแล้ว อาการดีขึ้นผิดปกติ มีหลายรายอาการต่างๆหายเป็นปกติ ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาและอธิบายการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
- 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ของผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
- 3) เพื่อจัดทำคู่มือการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยทำการศึกษาเชิงปริมาณ (Empirical Analysis) และศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ป่วยที่หายแล้ว จำนวน 20 คน ผู้ป่วยที่กำลังเข้ารับการบำบัด จำนวน 40 คน คณะผู้ทำการบำบัด จำนวน 30 คน รวม 90 ท่าน/คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนในการวิจัย

คณะวิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาและอธิบายการประยุกต์หลักไตรสิกขา ในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนในปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาของผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย

ตอนที่ 3 การจัดทำคู่มือการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) แบบสอบถามการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่น 0.97

2) แบบสอบถามปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 48 ข้อ มีความเชื่อมั่น 0.95

3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ

4) ประเด็นการสนทนากลุ่ม

5) แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การศึกษาข้อมูลจากเอกสารหนังสือและเอกสารงานวิชาการต่างๆ ทั้งที่เป็นหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

2) การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการและแบบไม่เป็นทางการ ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ที่ผ่านการบำบัดมาแล้ว จำนวน 20 คน ผู้ป่วยที่กำลังเข้ารับการบำบัดรักษา จำนวน 40 คน

3) แบบสอบถาม เพื่อสอบถามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักไตรสิกขา ของผู้ที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ที่บำบัดหายแล้ว จำนวน 20 คน และผู้ป่วยที่กำลังเข้ารับการบำบัด จำนวน 40 คน

4) การสนทนากลุ่ม คณะผู้ทำการบำบัดศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดใหม่สันติ จำนวน 30 คน เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงวิธีการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย

5) การสังเกต เพื่อให้เห็นวิธีการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสยและพฤติกรรมของผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ของศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดใหม่สันติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มใช้วิธีการสรุปจากการสนทนากลุ่ม

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต ทำการตรวจสอบความตรงของข้อมูล (Validity) ก่อนทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรตามและตัวแปรต้น วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการประยุกต์หลักไตรสิกขา ผลการวิจัยดังแสดงในตาราง

ตาราง ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าน้ำหนักความสำคัญ (β) ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขา

จากตาราง พบว่า ความอดทนในการประพฤติปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ความ

ตัวแปร	การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขา (β)
ความอดทนในการประพฤติปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา	0.429**
ความเพียรพยายามในการประพฤติปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา	0.363**
ความเชื่อเลื่อมใสในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	0.287*
ความเข้าใจในหลักธรรมทางพุทธศาสนา	0.213*
R	0.878**
R ²	0.771

*p<.05, **p< .01

เพียรพยายามในการประพฤติปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ความเชื่อเลื่อมใสในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ส่งผลต่อความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยปัจจัยทั้ง 4 ด้านอธิบายความแปรปรวนของความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาได้ร้อยละ 77.10

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1) สภาพความเป็นอยู่ของผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย มีชีวิตอยู่ด้วยความลำบาก ทุกข์ทรมาน เจ็บปวดไปทั่วร่างกายเหมือนมีอะไรมาทิ่มแทง บางรายเจ็บหน้าอก หายใจไม่ออก นอนไม่หลับ บางคนกินอาหารไม่ได้ บางคนกินอาหารมากผิดปกติ กินเท่าไรก็ไม่อิ่ม ใช้ชีวิตอยู่อย่างลำบาก บางรายพยายามหาการรักษาจนหมดทรัพย์สินเงินทอง ตกงาน บางรายไม่ยอมมีชีวิตอยู่อีกต่อไปถึงกับพยายามจะฆ่าตัวตาย

2) สาเหตุของความผิดปกติทั้งทางกายและจิตใจของผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย แต่ละคนมีสาเหตุที่แตกต่างกัน เช่น เกิดจากการไปรับสิ่งของจากร่างทรง/พระ หรือการไปเจิมในการทำพิธีต่างๆ(มนต์ดำ) จากการถ่ายทอดผีฟ้า ผีปอบซึ่งเป็นประเพณีที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ, การทำร้ายผู้อื่น การทำแท้ง การถูกกลั่นแกล้ง การขัดผลประโยชน์ทางธุรกิจ เป็นต้น

3) การบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดรักษาที่วัดใหม่สันติ แต่ละคนมีวิธีการรักษาที่มีลักษณะคล้ายๆกันคือ ก่อนอื่นหลวงพ่อก็จะถามอาการของผู้ป่วย และให้ลูกศิษย์ช่วยตรวจเช็คว่า อาการที่เป็นเกิดจากอะไรกันแน่ ถ้าไม่ใช่เรื่องการถูกคุณไสย หลวงพ่อก็จะแนะนำให้ไปหาหมอที่ โรงพยาบาล แต่ถ้าเกิดจากเรื่องถูกคุณไสย มีผีรบกวนหรือน่าจะเป็นโรคที่เกิดจากกรรม ท่านจะให้ผู้ป่วยบวชพราหมณ์ สวดมนต์ รักษาศีล ปฏิบัติธรรมและแผ่ส่วนบุญ บางรายที่เป็นมากๆ อาจมีพิธีกรรมอย่างอื่นร่วมด้วย แต่สิ่งที่ท่านเน้นคือการทำบุญกุศลแล้วแผ่อุทิศบุญกุศลไปให้เจ้ากรรมนายเวร ซึ่งผู้ป่วยส่วนมากก็ปฏิบัติตามที่ท่านแนะนำ โดยมีการรักษาศีล การฟังธรรม สวดมนต์ และปฏิบัติกรรมฐาน แล้วแผ่ส่วนบุญไปให้เจ้ากรรมนายเวร จนหายจากอาการผิดปกติต่างๆ

4) ผลการสอบถามผู้ป่วยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการประยุกต์หลักไตรสิกขา พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการประยุกต์หลักไตรสิกขา คือ ปัจจัยด้านความอดทน, ปัจจัยด้านความเพียรพยายาม ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ=.01 ปัจจัยด้านความเชื่อเลื่อมใสและปัจจัยด้านความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ส่งผล

ผลต่อการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $= .05$ โดยปัจจัยทั้ง 4 ด้านอธิบายความแปรปรวนของการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาได้ร้อยละ 77.10

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์หลักไตรสิกขา พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการประยุกต์หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย คือ 1) ปัจจัยด้านความอดทน 2) ปัจจัยด้านความเพียรพยายาม 3) ปัจจัยด้านความเชื่อเลื่อมใสในทางพระพุทธศาสนา 4) ปัจจัยด้านความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีความสำคัญตามลำดับ

การจัดทำคู่มือการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสยได้แนวคิดการจากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ความรู้เรื่องไตรสิกขาตามหลักของพระพุทธศาสนา, ทำไมหลักไตรสิกขาจึงสามารถรักษาอาการป่วยที่เกิดจากคุณไสยได้ ส่วนที่ 2 การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ข้อที่ 1 ศีล ข้อที่ 2 สมาธิ ข้อที่ 3 ปัญญา ส่วนที่ 3 เป็นภาพประกอบและคำอธิบายการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสยมีผลการประเมินในระดับมาก

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสยนั้น จะมีชีวิตความเป็นอยู่ด้วยความลำบาก มีความทุกข์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งสภาพความเจ็บป่วยของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป เช่น บางคนมีอาการปวดขามาก เหมือนมีอะไรมาแทงที่ขา ขาบวมเขียวและรู้สึกปวดเหมือนเนื้อจะแตกไม่สามารถเดินได้ บางคนมีอาการเจ็บป่วยตอนกลางวัน ส่วนตอนกลางคืนลุกขึ้นเองเหมือนคนไม่ได้ป่วย ทานข้าวไม่ได้ ร่างกายซูบผอม ปวดท้องเหมือนมีคนมาบิดไส้ ตัวสั่นจนควบคุมตนเองไม่ได้ เจ็บหน้าอก หายใจไม่ออก นอนไม่หลับ ปวดหัว เวียนหัว วูบ ล้มทั้งยืน พบเห็นเงาดำตามตัวตลอด ไปพบแพทย์ก็ตรวจไม่พบโรค บางคนมีอาการกินอาหารมากผิดปกติ กินเท่าไรก็ไม่อิ่ม อยากกินของดิบๆ เช่น ไก่ดิบ เลือดสด มีอาการคล้ายبوب มีอาการปวดในกระดูก เป็นโรคหลายๆโรค รักษาโรคนี้หายดีขึ้นแล้ว ก็เป็นโรคอื่นๆ อีก กินยาอะไรก็ไม่หาย ได้รับความลำบากมาก ใครบอกว่าที่ใดรักษาหาย ก็พยายามไปรักษา ทำให้เสียทรัพย์สินเงินทองมากมาย บางคนถึงกับหมดตัวเพื่อบำบัดรักษาโรคหรืออาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ผู้ป่วยที่ถูกคุณไสยบางคนไม่มีความเชื่อในเรื่องคุณไสยมาก่อน จึงมุ่งรักษาตนด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แต่รักษาเท่าไรก็ไม่หาย บางคนมีอาการป่วยอันเนื่องมาจากสุขภาพร่างกายของตนเอง ไม่ได้ถูกคุณไสย แต่ผู้

ป่วยมีความเชื่อในเรื่องคุณไสย คิดว่าอาการป่วยของตนเองเกิดจากการถูกคุณไสย จึงเที่ยวหาหมอรักษาทางคุณไสย ทำให้ตนได้รับเรื่องคุณไสยเข้ามาในชีวิต จนเป็นเหตุทำให้ต้องสูญเสียทรัพย์สินเงินทอง ทำให้เกิดปัญหาชีวิตมากมาย เช่น ครอบครัวแตกแยก เพราะปัจจุบันมีการเปิดสำนักทำคุณไสยและรักษาโรคที่ถูกคุณไสยกันอย่างเปิดเผยมากมาย ทำให้ผู้ป่วยหรือญาติพี่น้องของผู้ป่วยที่ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณไสยที่ถูกต้อง มีความเชื่ออย่างผิดๆ จึงพาชีวิตเข้าไปบำบัดรักษาด้วยวิธีทางคุณไสย เพียงเพื่อต้องการให้ตนเองหรือคนที่ตนรักหายจากอาการป่วยเท่านั้น ในพระพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติให้โคตมศาสตร์ เป็นไตรเจตนาวิชา เป็นวิชาที่ขัด หรือ ขวางต่อการบรรลุมรรคผล นิพพาน หรือเป็นวิชาความรู้ที่พระภิกษุ/ภิกษุณี ศึกษาแล้วไม่เป็นประโยชน์แก่การบรรลุนิพพาน พระพุทธองค์ได้ทรงห้ามภิกษุ, ภิกษุณี เรียนและสอนไตรเจตนาวิชา โดยทรงบัญญัติในพระวินัยปิฎก

การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ในยุคที่มีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์มากเช่นนี้ บุคคลส่วนมากไม่มีความเชื่อเรื่องการทำร้ายผู้อื่นด้วยเวทมนต์คาถาหรือที่เรียกว่าทำคุณไสย ทั้งไม่มีความเชื่อเรื่องการถูกผีสิงแล้วทำให้ผู้ป่วยมีอาการผิดปกติ การถูกเจ้ากรรมนายเวรตามทำร้าย ไม่เชื่อผลของการกระทำความกรรมต่างๆ ส่วนบุคคลที่มีความเชื่อในเรื่องคุณไสย ก็จะเชื่ออย่างไม่มีเหตุผล เชื่ออย่างมกมาย จึงทำให้เกิดการล่อลวงจนเป็นเหตุให้เสียทรัพย์ เสียอนาคต ดังที่เป็นข่าวให้ได้พบเห็นเป็นประจำ เพราะบุคคลส่วนมากไม่มีความรู้ในทางพระพุทธศาสนา ที่กล่าวถึงเรื่องสังสารวัฏ การเวียนตายเวียนเกิดของสรรพสัตว์ พระพุทธเจ้าไม่ได้ปฏิเสธการมีอยู่ของเรื่องคุณไสย แต่ทรงตรัสบอกพุทธบริษัทว่าเรื่องคุณไสยเป็นวิชาที่มีประโยชน์น้อยแต่มีโทษมาก ซ้ำยังเป็นวิชาที่ปิดกั้นขัดขวางหนทางการไปสู่พระนิพพาน จึงทรงสั่งห้ามพุทธบริษัทที่มีความปรารถนาเข้าสู่พระนิพพานไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้อง

บุคคลทั้งที่มีความเชื่อเรื่องคุณไสยหรือไม่มีความเชื่อเลยก็ตาม แต่เมื่อตนเองหรือบุคคลที่ตนรักเกิดอาการเจ็บป่วย โดยเฉพาะอาการเจ็บป่วยที่หมอตรวจไม่พบโรค หรือรักษาเท่าไรก็ไม่หาย ต่างก็วิ่งหาสถานที่ต่างๆ ที่คิดว่าจะบำบัดรักษาอาการป่วยของตนได้จากการสัมภาษณ์ผู้ป่วยที่มาบำบัดรักษาโรคคุณไสยที่วัดใหม่สันติ ผู้ป่วยหลายคนบอกว่าตนไปรักษามาทั่ว เพราะต้องการหาย การบำบัดรักษาของแต่ละสำนักก็มีวิธีแตกต่างกันไป บางสำนักบอกว่าตนถูกผีสิงอาศัยร่าง และรักษาโดยใช้ไสยเขียนติดตนจนเจ็บไปหมด แต่ก็ไม่ได้หาย จนมีผู้แนะนำให้มารักษาที่วัดใหม่สันติ ซึ่งใช้วิธีการบำบัดรักษาด้วยการใช้พุทธโอสภโดยใช้กระบวนการบำบัดรักษาและพัฒนาผู้ป่วยด้วยหลักไตรสิกขา คือ การให้ผู้ป่วยรักษาศีล สวดมนต์ ฟังธรรม ปฏิบัติสมาธิภาวนา ทำให้ผู้ป่วยได้รู้ เข้าใจหลักความเป็นจริงของชีวิต โดย

เฉพาะเรื่องของกรรม ที่เราท่านทั้งหลายต่างทำไว้มากมายทั้งกรรมดีและชั่ว เมื่อเราทำกรรมต่างๆไว้ เราเองย่อมได้รับผลแห่งการกระทำนั้นๆ ทำให้ผู้ป่วยยอมรับสิ่งต่างๆที่ขึ้นกับตนเอง รู้จักการให้อภัยและอโหสิกรรมแก่ผู้อื่น ยอมชดใช้ผลแห่งกรรมที่ตนเคยทำไว้ เมื่อเกิดการปล่อยวางทำให้จิตใจเบาสบาย สงบสว่าง ทำให้ผู้ป่วยที่มาบำบัดรักษาหายจากอาการป่วยด้วยพุทธวิธีการบำบัดรักษาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อุทัยวรรณ เลาประเสริฐสุข, 2546: บทคัดย่อ) ศึกษา “การศึกษาเชิงวิเคราะห์พุทธวิธีบรรเทาทุกข์ยามเจ็บป่วย” พบว่า พระพุทธเจ้าทรงมีแนวทางในการแก้ปัญหาสุขภาพและความเจ็บป่วย 2 แนวทางใหญ่ๆ คือ การป้องกันและการรักษาโรค 1) การป้องกัน วิธีการป้องกันสุขภาพที่พระพุทธเจ้าทรงมีหลักปฏิบัติต่างๆ ในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยอย่างครบถ้วนทั้งทางด้านกายภาพและจิตภาพ ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่กันไปอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพอนามัยทางกายและสุขภาพอนามัยทางจิตให้แข็งแรงสมบูรณ์ ซึ่งนับว่าเป็นวิธีที่จะป้องกันการเกิดโรคต่างๆ ไปได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง 2) การรักษาโรค วิธีการรักษาโรคที่พระพุทธเจ้าทรงนำมาใช้ พบว่ามีอยู่ 2 วิธี คือ การรักษาด้วยกรรมวิธีตามแบบทั่วไป เป็นการใช้กรรมวิธีทางการแพทย์ตามแบบทั่วๆ ไปที่สังคมในยุค นั้นจะมี ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การใช้ยาสมุนไพร การใช้อาหาร การใช้ความร้อน การผ่าตัด และการพักผ่อน เป็นต้น ผลจากการใช้กรรมวิธีต่างๆ ดังกล่าวนี้อาจใช้บำบัดรักษาโรคหรือความเจ็บป่วยทั่วไปให้หายได้ และการรักษาด้วยพระธรรมโอสธ พบว่า พระพุทธเจ้าทรงนำเอาหลักธรรมชั้นสูงหมวดต่างๆ ที่ทรงใช้ในการตรัสรู้ มาบำบัดรักษาโรค หมวดธรรมต่างๆ เช่น «โพธิปักขิย-ธรรม 37» โดยนำเอาผลพลอยได้จากการตรัสรู้ไปรักษาโรคต่างๆ ทั้งโรคทางกายและโรคทางใจ และผลจากการใช้ธรรมโอสธรักษาโรคในผู้ป่วยที่เป็นพระอรหันต์ พบว่า สามารถรักษาโรคโดยเฉพาะทางใจให้หายขาดได้ พระพุทธศาสนากล่าวว่า มนุษย์และสัตว์ทั้งหลายประกอบขึ้นจากสองส่วนที่สัมพันธ์กัน คือ ร่างกาย และ จิตใจ การรักษาอาการเจ็บป่วยในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกจึงรักษาทั้งสองส่วนนี้ไปพร้อมๆ กัน ในส่วนของร่างกายก็มีวิธีการรักษาคล้ายๆ กับการแพทย์ยุคปัจจุบัน ส่วนทางด้านจิตใจนั้น จะบำบัดรักษาด้วยธรรมโอสธ คือ การสั่งสมบุญๆ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้ทาน รักษาศีล สวดมนต์ เจริญสมาธิภาวนา เจริญวิปัสสนาภาวนา การทำสังฆกิจริยา และฟังธรรม เป็นต้น หลักธรรมที่นำมารักษาอาการเจ็บป่วยที่พบบ่อยในพระสูตร คือ โพชฌงค์ 7 และ สัจจะ 10 เป็นต้น ซึ่งบันทึกไว้ในพระสูตรต่างๆ เช่น ในปฐมเคลิณสูตร วักกสิสูตร ปฐมคิลานสูตร คิลานสูตร อนาถปิณฑโกวาทสูตร เป็นต้น การรักษาอาการเจ็บป่วยด้วยการเจริญสมาธิภาวนา วิปัสสนาภาวนา เรียกว่า «ภาวนามัย» ซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่ทำให้ได้รับบุญมากที่สุด

และบุญที่เกิดขึ้นนี้ช่วยรักษาอาการเจ็บป่วยให้หายได้เช่นกัน ส่วนการรักษาการเจ็บป่วยด้วยการทำสังฆกิจยานั้น คือการนึกถึงบุญที่เคยทำไว้จริง ของตนเองหรือของบุคคลที่ต้องการจะบำบัดรักษา กล่าวสังฆจาละการพูดเท็จในขณะนั้น จะช่วยให้หายจากการเจ็บป่วยได้เป็นอัศจรรย์ ซึ่งในครั้งพุทธกาลก็มีการรักษาการเจ็บป่วยในลักษณะเช่นนี้แล้วทำให้ผู้ป่วยหายเป็นปกติ และยังมีการรักษาผู้ป่วยด้วยการทำบุญกุศลประเภทอื่นๆ เช่น การกวาดโรงฉัน การทำความสะอาดสถานที่ๆ เป็นสาธารณประโยชน์ เป็นต้น (พลกฤษณ์ โชติศิริรัตน์, 2555: บทคัดย่อ) ศึกษา “การศึกษาเชิงวิเคราะห์การรักษาโรคด้วยวิปัสสนากัมมัฏฐานตามแนวทางของพระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญ ฐิตธมฺโม)” ผลการศึกษาพบว่า “โรค” มีความหมายตามคัมภีร์พระไตรปิฎกว่า “ความเสียดแทง” โดยมีสมุฏฐานในการเกิดโรค 8 สมุฏฐาน ประกอบด้วยธาตุสมุฏฐาน อุดุ, อายุ, สัตว์, วิธี, อาหาร, จิต และกรรมสมุฏฐาน นับเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์สาเหตุการเกิดโรคในปัจจุบัน ทำให้สามารถรักษาโรคได้อย่างถูกต้อง วิธีการรักษาโรคในคัมภีร์พระไตรปิฎก แบ่งออกเป็น 4 วิธีการ ได้แก่ การรักษาโรคด้วยสมุนไพร ทั้งจากพืช สัตว์ และแร่ธาตุ, การรักษาโรคด้วยเทคนิคต่างๆ ประกอบด้วย การตัดกาย การนวด การปล่อยอสุจิ การนัตถุยา การทายา และการผ่าตัด, การรักษาโรคด้วยการเจริญพระพุทธมนต์ และการรักษาโรคด้วยการบำเพ็ญเพียรทางจิต ที่เรียกว่ามหาสติปัฏฐานสูตร เป็นการฝึกเจริญสติพิจารณาให้รู้เท่าทันและรู้แจ้งในทุกข์ เมื่อเจริญสติได้ถึงพร้อม จะเกิดปัญญาในการพิจารณาเห็นความจริง จนเกิดความเข้าใจและยอมรับในสภาวะที่ตนเป็นอยู่ เกิดการปล่อยวาง ไม่ยึดติดในความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความสงบสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่งผลถึงสุขภาพของร่างกาย และเมื่อทำการศึกษาผลทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ตามแนวทางของพระธรรมสิงหบุราจารย์ ซึ่งเป็นไปตามหลักมหาสติปัฏฐานสูตรนั้น มีผลต่อการลดอัตราการเต้นของหัวใจและความดันโลหิต ช่วยเพิ่มการไหลเวียนเลือดไปยังอวัยวะต่างๆ สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ ช่วยเพิ่มปริมาณออกซิเจนในร่างกาย มีผลทำให้ความเครียดลดลงและช่วยเพิ่มระดับภูมิคุ้มกันของร่างกาย ทำให้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการร่วมรักษาโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคกระเพาะและโรคทางจิตเภท นอกจากนี้ยังมีผลปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ป่วย ทำให้มีสติและปัญญาพิจารณาในโรคที่ตนเป็นอยู่ เกิดการยอมรับและเข้าใจจนเกิดความสงบ มีความรู้สึกเป็นสุขภายในจิตใจ เป็นผลให้คุณภาพชีวิตผู้ป่วยดีขึ้น (พระมหาปองปริดา ปริปุณฺโณ, 2545: 35) ศึกษาการป้องกันและรักษาโรคตามหลักพระพุทธศาสนา พบว่า การป้องกันและการรักษาโรคตามหลักพระพุทธศาสนา คือ การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ได้แก่

1) อธิศีลสิกขา ได้แก่ การฝึกฝนอบรมตนเองให้เป็นผู้มีศีล มีระเบียบวินัย มีความประพฤติ ถูกต้องดีงาม เช่น อนุภมยส่วนบุคคล การกิน การดื่ม การออกกำลังกาย การพักผ่อน การสุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม การป้องกันอันตราย การงดเว้นจากบาปอกุศล ประกอบบุญกุศล การละเว้นมิฉฉาชีพ ประกอบสัมมาชีพ และการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

2) อธิจิตตสิกขา ได้แก่ การฝึกฝนอบรมตนเองให้มีจิตเป็นสมาธิสงบมั่นคง มีความเอิบอิ่ม ความสุข และความผ่อนคลายทั้งทางร่างกายและจิตใจ

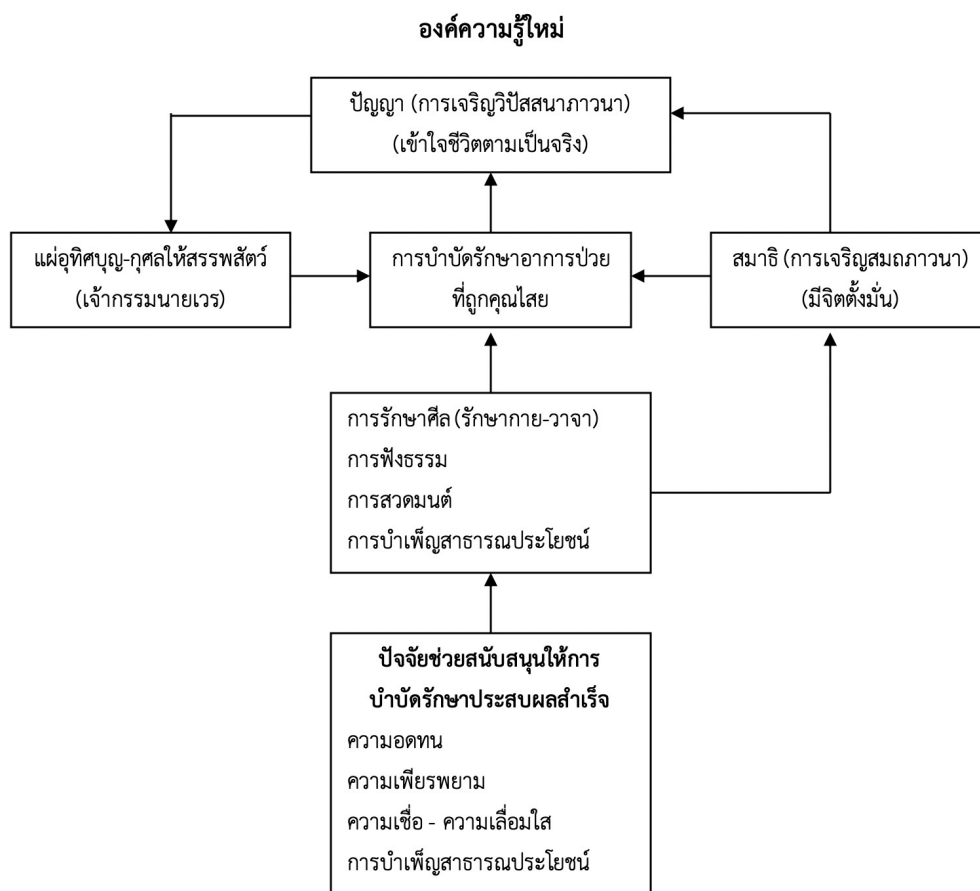
3) อธิปัญญาสิกขา ได้แก่ การฝึกฝนอบรมตนเองให้เป็นผู้มีความเห็นถูกต้องตามทำนองคลองธรรม จนถึงการรู้แจ้งสรรพสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง การปรับความคิดให้ถูกต้อง โดยไม่คิดหมกมุ่นอยู่ในเกมหรือสิ่งอันน่าใคร่ แต่ให้คิดปล่อยวางสละทิ้ง การไม่คิดพยาบาทเบียดเบียนผู้อื่น แต่ให้มีเมตตาจิตต่อกัน ปัญญาที่เกิดจากการปฏิบัติจะป้องกันมิให้กิเลสเกิดขึ้นและกำจัดกิเลสที่อยู่ในจิตใจให้ลดลงจนหมดสิ้นไป ทำให้จิตเข้าถึงความสงบ ความสะอาด และความสว่างในที่สุด ความคิดเห็นที่ถูกต้องนี้เองจะย้อนกลับมาควบคุมพฤติกรรมทางกายวาจาและทางใจ ให้ดำเนินไปอย่างถูกต้อง การบำบัดรักษาจะต้องทำควบคู่กันไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระอธิการไพศาล กิตติภทฺโท (2545) ที่วิจัยพบว่าการบำบัดรักษาต้องดำเนินคู่กันไปทั้งด้านร่างกายและจิตใจ การนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยด้านจิตใจเป็นวิถีทางที่เหตุผลทางวิทยาศาสตร์รองรับส่งผลให้โรคทางกายหายได้ไวหรือไม่ลุกลาม พุทธศาสนการใช้หลักสัจธรรม คือ การดูแลรักษาชีวิตตามธรรมชาติ และหลักจริยธรรม คือ การกระทำที่ถูกต้องเป็นประโยชน์ต่อคนใช้อย่างแท้จริง (พระอธิการไพศาล กิตติภทฺโท, 2545: 9)

การบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ที่วัดใหม่สันติ อำเภอสองแคว จังหวัดนครราชสีมา จากการสัมภาษณ์ผู้ป่วย เมื่อคณะบำบัดตรวจดูอาการแล้วพบว่าไม่ได้เกิดจากการถูกกระทำคุณไสย ก็แนะนำให้ไปพบแพทย์ บางรายเมื่อตรวจดูพบว่าเกิดจากอดีตกรรมหรือถูกกระทำคุณไสยใส่ ก็จะบำบัดรักษาโดยการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขา คือ ให้ผู้ป่วย บวชพราหมณ์ รักษาศีล สวดมนต์ ปฏิบัติธรรมและแผ่ส่วนบุญกุศลให้เจ้ากรรมนายเวร จะทำผู้ป่วยเกิดการตื่นรู้ มีสติสัมปชัญญะ สามารถปฏิบัติตนอย่างเป็นปกติ ศีล เป็นเรื่องของการฝึกฝนในด้านของความประพฤติ เป็นการฝึกฝนให้คนคุ้นกับพฤติกรรมที่ดีที่พึงประสงค์ สมาธิ เป็นเรื่องของการฝึกฝนในด้านของจิตใจ เป็นการพัฒนาคุณสมบัติต่างๆ ของจิตทั้งทางด้านคุณธรรม เช่น ความเมตตากรุณา ทางด้านความสามารถของจิต ปัญญา เป็นเรื่องของการพัฒนาในด้านการเรียนรู้ตามความเป็นจริง ซึ่งเริ่มตั้งแต่ความเชื่อ ความรู้ ความเข้าใจ วินิจฉัยไตร่ตรองตามเหตุปัจจัย ปัญญาจะเน้นการเรียนรู้ตามความจริงที่เป็นสากลของ

สิ่งทั้งปวง สอดคล้องกับผลการวิจัยของพระครูพิมลปัญญานุยุต ที่ศึกษาพบว่า การพัฒนาตนตามหลักไตรสิกขาส่งผลต่อการตื่นรู้ คือ มีสติตื่นรู้ แก้ปัญหาตามหลักอริยสัจสี่ เบิกบานจากการจัดการปัญหา และส่งผลต่อกัลยาณมิตรในวิถีพุทธ แต่การที่บุคคลจะปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาได้นั้น ต้องอาศัยเหตุปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนหลายประการ เช่น ความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ความเชื่อความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ความอดทนในการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ความเพียรพยายามในการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา (พระครูพิมลปัญญานุยุต, 2560: บทคัดย่อ)

จากการสอบถามผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ทั้งจากการสอบถามและการพูดคุยการจัดสนทนากลุ่ม พบว่า ปัจจัยด้านความอดทนในการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา, ปัจจัยด้านความเพียร ปัจจัยด้านความเชื่อความเลื่อมใสและปัจจัยด้านความเข้าใจในหลักธรรมทางพุทธศาสนา ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขา เพราะผู้ป่วยต้องใช้ความอดทนและความเพียรพยายามมากที่สุดจึงจะทำให้การบำบัดรักษาประสบผลสำเร็จ และการที่จะมีความอดทน เพียรพยายามปฏิบัติได้นั้น ก็ต้องอาศัยความเชื่อความเลื่อมใสในพุทธศาสนา ก่อนเป็นพื้นฐาน และจากการสัมภาษณ์ผู้ป่วยที่มีความเชื่อในการถูกคุณไสย เกี่ยวกับความสำคัญและจำเป็นของปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขานั้น พบว่า ปัจจัยที่สำคัญและจำเป็นที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาของผู้ป่วยแต่ละคนไม่เหมือนกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ป่วยแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้ ความเชื่อและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ผู้ป่วยบางคนมีความเชื่อความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา อยู่แล้ว หรือมีปกติรักษาศีล ฟังธรรมอยู่แล้ว เมื่อต้องปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา จึงเป็นเรื่องที่ไม่ยากมากนัก แต่สำหรับบางคนไม่มีพื้นฐานความเชื่อ และไม่เคยปฏิบัติตามแนวทางนี้เลย เมื่อต้องมาปฏิบัติเพื่อรักษาอาการป่วย จึงเป็นเรื่องที่กระทำได้ยากมาก ผู้ป่วยบางคนไม่สามารถปฏิบัติตามได้ ต้องล้มเลิกการบำบัดรักษาไป แต่ผลโดยรวมที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทั้งที่ไม่เป็นทางการและเป็นทางการพบว่า ผู้ป่วยทุกคนที่เข้ารับการบำบัดรักษาต้องใช้ความอดทน ความเพียรพยายามอย่างมาก จึงจะสามารถผ่านกระบวนการบำบัดรักษาอาการป่วยให้หายขาดได้

องค์ความรู้จากการวิจัย

แผนผังองค์ความรู้จากการวิจัย

สรุป

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา” โดยทำการ ศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงการประยุกต์หลัก ไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ในชุมชนบ้านใหม่สันติว่า เมื่อผู้ ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสย ซึ่งเข้ารับการบำบัดรักษาที่วัดใหม่สันติ โดยการประยุกต์ หลักไตรสิกขา มีหลักการ วิธีการประพฤติปฏิบัติอย่างไรและมีปัจจัยอะไรบ้างที่ช่วยส่งเสริม

สนับสนุนให้การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาประสบผลสำเร็จ เพื่อจะนำผลการศึกษาที่ได้ไปจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาในการบำบัดรักษาอาการป่วยของบุคคลที่ถูกคุณไสยต่อไป ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา สามารถใช้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีความเชื่อต่อการถูกคุณไสยได้จริง โดยการปฏิบัติมีความยาก-ง่ายแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในทางพระพุทธศาสนาของผู้ป่วยแต่ละคน และปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาประสบความสำเร็จได้นั้น ความอดทนจัดเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก รองลงมาคือความเพียรพยายาม ความเชื่อความเลื่อมใส และความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตามลำดับ

บรรณานุกรม

- พระครูพิมลปัญญาญต. (2560). ศึกษากระบวนการพัฒนาตนตามหลักพุทธจิตวิทยาเพื่อ
การตื่นรู้. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาปองปริดา ปริบุญโณ. (2545). การป้องกันและรักษาโรคตามหลักพระพุทธศาสนา.
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาปองปริดา ปริบุญโณ. (2545). ศึกษาการป้องกันและรักษาโรคตามหลักพระพุทธ
ศาสนา. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอธิการไพศาล กิตติภโท. (2545). ศึกษาการประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาในการบำรุงรักษา
จิตผู้ป่วย. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พลกฤษณ์ โชติศิริรัตน์. (2555). การศึกษาเชิงวิเคราะห์การรักษาโรคด้วยวิปัสสนากัมมัฏ
ฐานตามแนวทางของพระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญ ฐิตธมฺโม). **วิทยานิพนธ์พุทธ
ศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ร้อยตำรวจเอกหญิง อุทัยวรรณ เลาประเสริฐสุข. (2546). การศึกษาเชิงวิเคราะห์พุทธวิธี
บรรเทาทุกข์ยามเจ็บป่วย. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิโจรจน์ นาคชาตรี. (2547). **การรักษาโรคในพระไตรปิฎก**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ศศิธร เขมาภรณ์. (2548). การศึกษาเปรียบเทียบพุทธวิธีในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมกับ
การแพทย์แผนไทย. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.